



98. DE VS ONDER TRUMP: TRANSACTIONEEL OF VIJANDIG? OVER DE TRANS-ATLANTISCHE RELATIE. MET ANNA VAN ZOEST



Al samenvatting | In deze aflevering van GeopolitiekNu duiken Michel en Rajeev samen met Anna van Zoest in de toekomst van de trans-Atlantische relatie. Hoe gezond is de band tussen Europa en de Verenigde Staten onder de nieuwe Amerikaanse regering? En hoe kan Europa zich geopolitiek versterken in een wereld waarin Washington niet langer vanzelfsprekend de hoeder van de Europese veiligheid is?

1. De Atlantische Commissie: brug tussen publiek en politiek

- De Atlantische Commissie is hét Nederlandse platform voor debat, onderwijs en onderzoek over de relatie tussen Europa en de VS.
- Ze richt zich op een breed publiek: van studenten en jonge professionals (de Jonge Atlantici) tot docenten en beleidsmakers.
- Doel: bewustzijn vergroten over het belang en de veranderende aard van de trans-Atlantische band — en die vertalen naar het Nederlandse debat.

2. Drie pijlers van de Trans-Atlantische relatie

Volgens Anna rust de band tussen Europa en de VS op drie pijlers:

1. Veiligheid — met de NAVO als anker sinds 1949.
2. Handel — economisch verweven sinds het Marshallplan.
3. Waarden en ideeën — democratie, rechtsstaat, mensenrechten.

Alle drie de pijlers staan onder druk: geopolitiek, economisch én ideologisch. De VS gebruikt handelsheffingen als drukmiddel, en de gemeenschappelijke waarden raken vertroebeld door de opkomst van populisme en autocratisering.

3. Trump en de ‘Weaponization of Everything’

- Onder Trump is de scheidslijn tussen handel, veiligheid en machtspolitiek verdwenen.
- Alles — van grondstoffen tot techregulering — wordt ingezet als drukmiddel.
- Dit betekent voor Europa dat economische afhankelijkheden direct kunnen worden gebruikt om politieke concessies af te dwingen.
- Globalisering, ooit symbool van samenwerking, is veranderd in een wapen van invloed.

4. Europa als juniorpartner? De zoektocht naar gelijkwaardigheid

- Europa blijft veiligheidsafhankelijk van de VS, maar die afhankelijkheid belemmert politieke en economische autonomie.
- Binnen de EU groeit het besef dat strategische autonomie noodzakelijk is — maar er is verdeeldheid over tempo en aanpak.
- Anna benadrukt dat “het niet meer de vraag is of we gelijkwaardiger moeten worden, maar hoe snel dat kan gebeuren.”
- De defensie-industrie en politieke moed zijn de beperkende factoren.

5. NAVO en Mark Rutte: balanceren tussen partnerschap en zelfredzaamheid

- Als nieuwe NAVO-secretaris-generaal heeft Mark Rutte een bemiddelende rol: hij moet de “kikkers in de emmer houden”.
- Zijn uitdaging: Amerika aan boord houden, terwijl Europa zich sterker positioneert.
- Zijn recente succes — de nieuwe NAVO-norm — toont dat Europese eenheid nog mogelijk is, al blijft de onzekerheid groot.
- Europa moet volgens Van Zoest ook de voordelen voor de VS blijven benadrukken: toegang tot de Atlantische Oceaan, militaire samenwerking, stabiliteit.

GeopolitiekNu A.I. samenvatting
Gebaseerd op podcast transcript





95. XI, TRUMP EN MODI BIJ DE SCO-TOP; TEKEN AAN DE WAND VOOR TRUMP



6. Tech, handel en macht: de stille strijd om regelgeving

- De Amerikaanse regering verzet zich fel tegen Europese techregulering.
- De EU's regelgevende macht is één van haar weinige geopolitieke instrumenten.
- Achter gesloten deuren zouden Amerikaanse toezeggingen zijn gedaan om minder hard op te treden tegen Big Tech, in ruil voor steun tegen Rusland.
- Van Zoest waarschuwt: “De EU moet scherp blijven op haar eigen regelgevende macht – dat is haar kern van invloed.”

7. De mondiale zuidflank: hoe de Trans-Atlantische band Europa's positie verzwakt

- Door te sterke afhankelijkheid van Washington verloor Europa gezag in de rest van de wereld.
- In landen als India, Brazilië en Nigeria leeft het beeld van een ‘vazalcontinent’.
- Die perceptie belemmert strategische relaties met het mondiale Zuiden.
- Van Zoest wijst op de noodzaak van nieuwe partnerschappen – via deals met Mercosur, India en Afrika – om geloofwaardig wereldspeler te worden.

8. Meer Europa, minder Amerika?

- De Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV), waarvan Van Zoest lid is, pleit voor “Meer Europa, Minder Amerika”.
- Dat betekent niet anti-Amerikaans beleid, maar een meer evenwichtige alliantie.
- De EU moet haar eigen veiligheid, economie en diplomatie sterker maken om op gelijkwaardige voet met Washington te kunnen onderhandelen.

Conclusie: Europa tussen afhankelijkheid en volwassenwording

De trans-Atlantische relatie blijft cruciaal, maar verandert fundamenteel.

Zolang Europa leunt op Amerikaanse bescherming, blijft het geopolitiek kwetsbaar.

De uitdaging is om binnen de NAVO én binnen de EU te groeien naar een volwassen, gelijkwaardige partner — die niet alleen meedoet, maar ook meebeslist.

GeopolitiekNu A.I. samenvatting
Gebaseerd op podcast transcript

